

แนวทางการประเมินผลโครงการวิจัย ประกอบการเสนอของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้เสนอแนะแนวทางการประเมินผลโครงการวิจัย สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาความเป็นไปได้ทางวิชาการและงบประมาณ รวมทั้งการจัดเรียงลำดับความสำคัญของโครงการวิจัยที่เสนอของงบประมาณ ประจำปี ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเห็นสมควรกำหนดให้แต่ละหน่วยงานจัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลโครงการวิจัยก่อนทำการวิจัย และจัดเรียงลำดับความสำคัญ (priority) แล้วส่งผลการประเมินผลพร้อมแบบแสดงแผนความต้องการภาพรวมงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (แบบ ว-6) ให้ วช. เพื่อดำเนินการต่อไป

แนวทางการประเมินผลโครงการวิจัย ประกอบด้วย

1. ความสอดคล้อง [10 คะแนน]
 - 1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**
 - 1.2 นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ**
 - 1.3 ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรายประเด็น*
 - 1.4 ยุทธศาสตร์ประเทศ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ ซึ่งประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ (ผนวก 2) ดังนี้
 - 1.4.1 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth & Competitiveness)
 - 1.4.2 การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth)
 - 1.4.3 การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)
 - 1.4.4 การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ (Internal Process)
 - 1.5 นโยบาย/เป้าหมายของรัฐบาล มีความสอดคล้องกับนโยบาย/เป้าหมายของรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วย ระเบียบวาระแห่งชาติ โครงการทำทนายไทย และนโยบายรัฐบาล
2. คุณค่าทางปัญญาของโครงการวิจัย [60 คะแนน]
 - 2.1 ปัจจัยการวิจัย (input) [20 คะแนน]
 - 2.1.1 หัวเรื่องของการวิจัยน่าสนใจ เป็นประเด็นเร่งด่วน (hot issue) ที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนเพียงใด
 - 2.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมหรือไม่
 - 2.1.3 โครงสร้างคณะผู้บริหารโครงการวิจัย/ผู้ร่วมวิจัยมีความเหมาะสมและมีความพร้อมคือครอบคลุมทุกสาขาวิชาการหรือกลุ่มวิชาในเรื่องที่วิจัยเพียงใด
 - 1) แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของคณะผู้วิจัยที่จะดำเนินงานวิจัยได้สำเร็จ

* สามารถดูรายละเอียดได้จากเว็บไซต์ <http://www.nrms.go.th>

** รวบรวมรายละเอียดจาก วช.

- 2) มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการวิจัย และมีความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้ในโครงการวิจัย
 - 3) เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการด้านการวิจัย
 - 4) การอุทิศเวลาให้กับการทำการวิจัย ตลอดโครงการวิจัย
 - 5) มีจรรยาวิชาชีพอิจัย (ผนวก 9) และความรับผิดชอบสูง (ไม่มีประวัติติดค้างการส่งรายงานการวิจัย/การเงิน)
- 2.1.4** สนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักวิจัยรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำการวิจัย เพื่อเป็นการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่
- 2.1.5** มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องและการตรวจเอกสารอ้างอิงอย่างสมบูรณ์เพียงใด
- 1) แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ความรู้ ทฤษฎี สมมุติฐาน หรือกรอบแนวความคิดเดิมที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความเกี่ยวเนื่องและความสัมพันธ์ของเรื่องที่ทำการวิจัยกับผลการวิจัยอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ให้เห็นว่าจะใช้สนับสนุนหรือเป็นแนวทางในการวิจัย
 - 2) มีการอ้างอิงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ชัดเจน ถูกต้องตามระบบสากลนิยม
- 2.1.6** จัดทำแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัยได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพียงใด
- 1) ระบุขั้นตอนและระยะเวลาทำการวิจัยของโครงการวิจัยโดยละเอียด และเหมาะสมกับเวลาและสถานที่
 - 2) แสดงความพร้อมในการทำการวิจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเพื่อประโยชน์ในการติดตามประเมินผล
- 2.1.7** มีความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการทำการวิจัยหรือไม่
- 1) เหมาะสมกับสภาพเงื่อนไขของสังคม และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย
 - 2) ระบุสถานที่ทำการวิจัย ทั้งในห้องปฏิบัติการ เรือนทดลอง/ภาคสนามหรือสถานที่เก็บตัวอย่างให้ชัดเจน เหมาะสมกับงานวิจัย
 - 3) ความพร้อมของอุปกรณ์ที่จะใช้ทำการวิจัย มีความเหมาะสมและตรงกับงานวิจัย
- 2.1.8** งบประมาณที่ใช้ทำการวิจัยมีความเหมาะสมหรือไม่
- 2.2 กระบวนการวิจัย (process) [20 คะแนน]**
- 2.2.1** ระบุกลยุทธ์การเชื่อมโยงขั้นตอนการวิจัยอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง ชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยเพียงใด
- 2.2.2** แสดงแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย หรือส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาขั้นต่อไปหรือเป็นการบริหารงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยระบุกลุ่มเป้าหมายวิธีการถ่ายทอด ระยะเวลา สถานที่ ฯลฯ ให้ชัดเจน และมีรายละเอียดของงบประมาณในส่วนนี้ด้วยหรือไม่
- 2.3 ผลผลิตการวิจัย (output) [20 คะแนน]**
- 2.3.1** งานวิจัยที่จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เช่น ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการพาณิชย์ และการสร้างคุณค่าเพิ่มทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การสร้างปัญญาให้ประชาชนในประเทศฉลาดขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ฯลฯ

ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจรตามรูปแบบห่วงโซ่มูลค่า (value chain) ด้วยเพียงใด

2.3.2 แสดงผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดการวิจัยได้ชัดเจนเพียงใด

2.3.3 ระบุกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับประโยชน์ และผลกระทบจากผลงานวิจัยที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งสนองตอบยุทธศาสตร์อะไรในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรายประเด็น ยุทธศาสตร์ประเทศ และนโยบาย/เป้าหมายของรัฐบาล ทั้งนี้อาจรวมถึงยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน (แผนปฏิบัติการ 4 ปี) ด้วยเพียงใด

2.3.4 แสดงจำนวนนักวิจัยรุ่นใหม่ที่จะเกิดจากการดำเนินงานวิจัยนี้หรือไม่

3. ผลกระทบของโครงการวิจัย (impact) [30 คะแนน]

3.1 ผลลัพธ์ (outcome) ของงานวิจัยจะทำให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ หรือไม่ ตามยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรายประเด็น ดังนี้

3.1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**

3.1.2 นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ**

3.1.3 ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรายประเด็น*

3.1.4 ยุทธศาสตร์ประเทศ

- 1) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth & Competitiveness)
- 2) การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth)
- 3) การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)
- 4) การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ (Internal Process)

3.1.5 นโยบาย/เป้าหมายของรัฐบาล

- 1) ระเบียบวาระแห่งชาติ
- 2) โครงการห้าทศวรรษไทย
- 3) นโยบายรัฐบาล

หมายเหตุ : 1. แนวทางการประเมินผลโครงการวิจัยที่ วช. เสนอแนะดังกล่าว หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลโครงการวิจัย โดยสามารถปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมกับหน่วยงาน
2. ผลรวมของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 100 คะแนน

* สามารถดูรายละเอียดได้จากเว็บไซต์ <http://www.nrms.go.th>

** รอรายละเอียดจาก วช.